

Совет Старочукалинского
сельского поселения Дрож-
жановского муниципального
района Республики Татарстан

Татарстан Республикасы
Чүпрәле муниципаль
районы Иске Чокалы
авыл жирлеге Советы

422480 Республика Татарстан с.Старые Чукалы ул.Коминтерна д.21 тел/факс 34-1-12
ОГРН 1021606556850 ИНН 1617000612

РЕШЕНИЕ

КАРАР

Иске Чокалы

19 октябрь 2020 ел

№2/4

Татарстан Республикасы Чүпрәле
муниципаль районы Иске Чокалы авыл
жирлеге Уставына үзгәрешләр һәм
өстәмәләр кертү турында»

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Чокалы авыл
жирлеге Уставының 32 статьясындагы 1 пунктының 1 пунктчасы нигезендә,
Татарстан Республикасы Чүпрәле районы прокурорының 09.09.2020 ел, №
02-08-022020 протестын исәпкә алып, Татарстан Республикасы Чүпрәле
муниципаль районы Иске Чокалы авыл жирлеге Советы **КАРАР ИТТЕ:**

1. «Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Чокалы
авыл жирлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында» карар
проектын беренче укылышта кабул итәргә.

2. «Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Чокалы
авыл жирлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында» карар
проектын беренче укылышта кабул итәргә.

3. Иске Чокалы авыл жирлегенә административ бинасы, Иске Чокалы
авылы, Коминтерн урамы, 21 нче йорт, Иске Чокалы авыл мәдәният йорты
бинасы, Коминтерн урамы, 18 нче йорт адреслары буенча әлеге карарны
мәгълүмат стендларында халыкка житкерергә мөмкин .

4. Татарстан Республикасы Чүпрәле районы, Иске Чокалы авылы,
Коминтерн урамы, 18 нче йорт адресы буенча Иске Чокалы авыл мәдәният
йортының актлар залы адресы буенча 2020 елның 10 ноябренә карар проекты
буенча ачык тыңлаулар билгеләргә.

Ачык тыңлаулар Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль
районы Иске Чокалы авыл жирлеге Советының 26.04.2012 ел, №14/3 карары
белән расланган ачык тыңлауларны оештыру һәм үткәргү тәртибе нигезендә
үткәрелә.

5. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Чокалы
авыл жирлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү буенча муниципаль
хокукый акт проекты буенча искәртмәләрне һәм тәкъдимнәрне исәпкә алу

Чүпрәле муниципаль районы Иске Чокалы авыл җирлеге Советының 2015 елның 11 февралендәге 48/2 номерлы карары белән расланган Тәртип нигезендә башкарыла, ул Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре порталында Чүпрәле муниципаль районы Иске Чокалы авыл җирлегенең рәсми сайтында урнаштырылган.

6. Әлеге проект буенча гражданнарның искәртмәләре һәм тәкъдимнәре 2020 елның 9 ноябренә кадәр Иске Чукалы авылы, Коминтерн урамы, 21 йорт адресы буенча кабул ителә.

7. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Чокалы авыл җирлеге Советының законлылыкны һәм хокук тәртибен саклау буенча Даими комиссиясе тарафыннан Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Чокалы авыл җирлеге Советы депутатларының төзәтмәләрен өйрәнәргә һәм гомумиләштерергә, карар проектын эшләп бетерергә һәм аны Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Чокалы авыл җирлеге Советына карауга кертергә.

8. Әлеге карар, гамәлдәге законнарда билгеләнгән башка срокларда үз көченә керткән нигезләмәләрдән тыш, Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында рәсми халыкка хәбәр итү һәм урнаштыру көнендә үз көченә керә.

Татарстан Республикасы

Чүпрәле муниципаль районы

Иске Чокалы авыл җирлеге башлыгы:

Р.Р.Низамутдинов

Татарстан Республикасы
Чүпрәле муниципаль районы
Иске Чокалы авыл жирлеген
Советының 19.12.2020ел
№2/4 карарына кушымта

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Чокалы авыл жирлеген” муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр

7 статьяның 1 пунктна түбәндәге эчтәлекле 18 пунктча өстәргә:

«18) полиция участок уполномоченные вазыйфасын биләп торучы хезмәткәргә һәм аның гаилә әгъзаларына хезмәткәр тарафыннан күрсәтелгән вазыйфаны биләү чорында торак урыны бирү.»;

12.1 статьяның 3 пунктна түбәндәге эчтәлекле 10 пунктча өстәргә:

«10) жирлек Советы вәкаләтләре гражданныр жыены тарафыннан гамәлгә ашырыла торган жирлектә инициативалы проектларны тәкъдим итү, әзерләү, сайлап алу һәм тормышка ашыру мәсьәләләре буенча;»

түбәндәге эчтәлекле 15.1 статья өстәргә:

«Статья 15.1. Инициативалы проектлар

1. Жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне яки жирле үзидарә органнарына хәл итү хокукы бирелгән башка мәсьәләләрне хәл итү буенча муниципаль берәмлек яисә аның өләшендә яшәүчеләр өчен өстенлекле әһәмияткә ия булган чараларны гамәлгә ашыру максатларында жирлекнең башкарма комитетына инициативалы проект кертеләргә мөмкин. Инициативалы проектлар гамәлгә ашырыла торган муниципаль берәмлек территориясенә бер өләшен билгеләү тәртибе жирлек Советының норматив хокукый акты белән билгеләнә.

2. Инициативалы проектны кертү инициативасы белән, жирлек территориясендә яшәүче ун елдан да ким булмаган һәм уналтынчы яшькә житкән, жирле ижтимагый үзидарә органнары, иске авыл жирлеге (алга таба - проект инициаторлары) инициативалы төркем чыгыш ясарга хокуклы. Инициатив төркемнең минималь саны жирлек Советының норматив хокукый акты белән киметеләргә мөмкин. Проект инициаторы булып чыгу хокукы авыл жирлеге Советының норматив хокукый акты нигезендә шулай ук жирлек территориясендә эшчәнлек алып баручы башка затларга да биреләргә мөмкин.

3. Инициативалы проект үз эченә түбәндәге мәгълүматларны алырга тиеш:

1) жирлек халкы яки аның өләше өчен өстенлекле әһәмияткә ия булган проблеманы тасвирлау.;

2) әлеге проблеманы хәл итү буенча тәкъдимнәрне нигезләү;

3) инициативалы проектны гамәлгә ашыруның көтелгән нәтижәсен (көтелгән нәтижәләрен) тасвирлау;

4) инициативалы проектны гамәлгә ашыру өчен кирәкле чыгымнарны алдан исәпләү;

5) инициативалы проектны гамәлгә ашыруның планлаштырылган сроклары;

6) әлеге проектны гамәлгә ашыруда кызыксынган затларның планлаштырылган (мөмкин) финанс, мөлкәт һәм (яки) хезмәт катнашуы турында белешмәләр;

7) әлеге акчаларны инициатив проектны гамәлгә ашыру өчен, инициатив түләүләрнең планлаштырылган күләменнән тыш, жирле бюджет акчалары күләменә күрсәтү;

8) жирлек территориясенә яисә аның өлешенә күрсәтмә, аның чикләрендә инициатив проект гамәлгә ашырылачак, жирлек Советының норматив хокукый актында билгеләнгән тәртип нигезендә;

9) жирлек Советының норматив хокукый актында каралган башка белешмәләр.

4. Инициативалы проект, аны авыл жирлеге башкарма комитетына керткәнче, гражданнар жыенында, жыелышында яки конференциясендә, шул исәптән территорияль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча гражданнар жыенында, жыелышында яки конференциясендә каралырга тиеш. Шул ук вакытта бер жыенда, бер жыелышта яки гражданнарның бер конференциясендә берничә инициативалы проектны карау мөмкин. Авыл жирлеге Советының норматив-хокукый акты белән гражданнарның инициативалы проектка ярдәм итү турындагы мәсьәлә буенча фикерен ачыклау, шулай ук гражданнарны сораштыру, аларның имзаларын жыю юлы белән дә күздә тотылырга мөмкин. Проект инициаторлары инициаторлары инициативалы проектны авыл жирлеге башкарма комитетына керткәндә, аңа жыен, жыелыш яки гражданнар конференцияләре беркетмәсен, гражданнар арасында үткәрелгән сораштыру нәтижеләрен һәм (яки) жирлек халкының инициативалы проектын яки аның өлешендә хуплавын раслаучы кул кую кәгазьләрен куялар.

5. Инициативалы проектны авыл жирлеге башкарма комитетына кертү турындагы мәгълүмат инициативалы проект кертелгәннән соң өч эш көне эчендә жирлекнең "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайтында бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) һәм урнаштырылырга тиеш һәм әлеге статьяның 3 пункттында күрсәтелгән белешмәләр, шулай ук проект инициаторлары турында белешмәләр булырга тиеш. Бер үк вакытта гражданнар жирлек башкарма комитетына инициатив проект буенча үз искәrmәләрен һәм тәкъдимнәрен бирү мөмкинлеге турында хәбәр итәләр, аларны тәкъдим итү вакыты биш эш көненнән дә ким булмаска тиеш. Үз искәrmәләрен һәм тәкъдимнәрен унтугуз яше тулган жирлек халкы жибәергә хокуклы. Авыл жирлеге башкарма комитеты әлеге мәгълүматны "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштыру мөмкинлеге булмаса, әлеге мәгълүмат әлеге жирлек составына кертгән муниципаль районның рәсми сайтында урнаштырыла. Авыл торак пункттында әлеге мәгълүмат иске авыл торак пункты гражданнарына житкерелергә мөмкин.

6. Инициативалы проект авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан кертелгән көннән соң 30 көн эчендә мәжбүри каралырга тиеш.

Авыл жирлеге башкарма комитеты инициативалы проектны карау нәтижәләре буенча түбәндәге карарларның берсен кабул итә:

1) жирле бюджет турындагы карарда каралган бюджет ассигнованиеләре чикләрендә жирле бюджет проектын төзү һәм карау (жирле бюджет турындагы карарга үзгәрешләр кертү) тәртибе нигезендә тиешле максатларга һәм (яисә) тиешле максатларга һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләре чикләрендә инициативалы проектны хупларга һәм аны эшне дәвам итәргә.);

2) инициативалы проектка ярдәм итүдән баш тартырга һәм инициативалы проектка ярдәм итүдән баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, проектны инициаторларына кире кайтарырга.

7. Жирлек башкарма комитеты инициативалы проектка ярдәм итүдән баш тарту турында түбәндәге очраklarның берсендә карар кабул итә:

1) инициатив проектны кертү һәм аны карауның билгеләнгән тәртибен үтәмәү.;

2) инициативалы проектның федераль законнар һәм Россия Федерациясенә башка норматив хокукий актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукий актлары, жирлек уставы таләпләренә туры килмәве.;

3) жирле үзидарә органнарында кирәкле вәкаләтләр һәм хокуклар булмау сәбәпле, инициативалы проектны гамәлгә ашыру мөмкинлеге булмау.;

4) инициативалы проектны гамәлгә ашыру өчен кирәк булган акчалар күләмендә жирле бюджет акчалары булмау (аларны формалаштыру чыганагы инициативалы түләүләр булмаган).;

5) инициативалы проектта тасвирланган проблеманы нәтижәлерәк ысул белән хәл итү мөмкинлеге булу;

6) инициативалы проектны конкурс нигезендә сайлап алуны узмаган дип тану.

8. Жирлекнең башкарма комитеты әлеге статьяның 5 пунктындагы 5 пунктчасында каралган очракта, проект инициаторларына инициативалы проектны бергәләп эшләп бетерергә, шулай ук аны башка муниципаль берәмлекнең яисә дәүләт органының жирле үзидарә органына аларның компетенциясе нигезендә тәкъдим итәргә тиеш.

9. Инициативалы проектларны тәкъдим итү, кертү, фикер алышу, карау, шулай ук аларны конкурс нигезендә сайлап алуны үткәру тәртибе жирлек Советы тарафыннан билгеләнә.

10. Татарстан Республикасы бюджетыннан бюджетара трансфертлар исәбенә финанс ярдәме алу өчен тәкъдим ителә торган инициативалы проектларга карата инициативалы проектлар, инициативалы проектларны карау тәртибе, шул исәптән аларга ярдәм итүдән баш тарту өчен нигезләр, мондый инициативалы проектларны конкурс нигезендә сайлап алу тәртибе һәм критерийлары Татарстан Республикасы законы һәм (яисә) башка норматив

хокукый акты нигезендә билгеләнә. Бу очракта пунктларның таләпләре 3, 6, 7, 8, 9, 11 әлеге статьяның 12 пункты да кулланылмый.

11. Әгәр жирлек башкарма комитетына берничә инициатив проект кертелгән булса, шул исәптән өстенлекле проблемаларны тасвирлау белән дә, жирлек башкарма комитеты конкурс нигезендә сайлап алуны оештыра һәм бу хакта проект инициаторларына хәбәр итә.

12. Инициативалы проектларны конкурс нигезендә сайлап алуны үткәрү коллегияль органга (комиссиягә) йөкләнә, аның Формалаштыру һәм эшчәнлек тәртибе жирлек Советының норматив хокукый акты белән билгеләнә. Коллегияль орган (комиссия) составы жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан формалаштырыла. Шул ук вакытта коллегияль орган (комиссия) әгъзаларының гомуми саныннан яртысы жирлек Советы тәкъдимнәре нигезендә билгеләнергә тиеш. Проект инициаторларына һәм аларның вәкилләренә конкурс нигезендә сайлап алуны уздырганда коллегияль орган (комиссия) инициативалы проектларны карауда катнашу һәм алар буенча үз позицияләрен баян итү мөмкинлеге тәмин ителергә тиеш.

13. Проект инициаторлары, жирлек территориясендә яшәүче башка гражданнар, гражданнар жыены, жыелышы яки конференциясе белән вәкаләтле затлар, шулай ук Россия Федерациясе законнары белән билгеләнә торган башка затлар инициативалы проектны Россия Федерациясе законнарына каршы килми торган рәвешләрдә гамәлгә ашыруны ижтимагый контрольдә тотарга хокукы.

14. Жирлек Башкарма комитетының инициатив проектын карау, инициатив проектны тормышка ашыруның барышы, шул исәптән акча средстволарыннан файдалану, милек һәм (яки) аны тормышка ашыруда кызыксынган затларның хезмәт катнашуы турында мәгълүмат бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) һәм жирлекнең рәсми сайтында "Интернет"мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштырылырга тиеш. Авыл жирлеге Башкарма комитетының инициатив проектны тормышка ашыру нәтижәләре турындагы хисабы инициативалы проектны тормышка ашыру тәмамланганнан соң 30 календарь көн эчендә жирлекнең рәсми сайтында басылып чыгарга (халыкка житкерелергә) һәм "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштырылырга тиеш. Авыл жирлеге башкарма комитеты әлеге мәгълүматны "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштыру мөмкинлеге булмаса, әлеге мәгълүмат әлеге жирлек составына кергән муниципаль районның рәсми сайтында урнаштырыла. Авыл торак пунктында әлеге мәгълүмат авыл торак пункты гражданнына староста ярдәмендә житкерелергә мөмкин.»;

16 статьяда:

а) 6 пунктны түбәндәге эчтәлекле 7 пунктча өстәргә:

«7) инициативалы проектны тикшерү һәм аны хуплау мәсьәләсе буенча карар кабул итү.»;

түбәндәге эчтәлекле 10.1 пункттын өстәргә:

«10.1. Территориаль ижтимагый үзидарә органнары инициативалы проектны проект инициаторлары сыйфатында тәкъдим итә алалар.»;

18.1 статьяның 6 пунктына түбәндәге эчтәлекле 4.1 пунктча өстәргә:

«4.1) авыл торак пунктында яшәүчеләр өчен өстенлекле әһәмияткә ия булган мәсьәләләр буенча инициативалы проект кертү турында инициатива белән чыгыш ясарга хокуклы;»;

20 статьяда:

а) 1 пунктта «жирлекнең жирле үзидарә вазыйфаи затларын билгеләү» сүзләреннән соң «инициативалы проектларны кертү һәм аларны карау мәсьәләләре буенча фикер алышу " сүзләрен өстәргә,»;

б) 2 пунктны түбәндәге эчтәлекле абзац өстәргә:

«Инициативалы проектларны кертү һәм аларны карау мәсьәләләре буенча гражданнар жыелышында уналтынчы яшькә житкән Тиешле территориядә яшәүчеләр катнашырга хокуклы. Инициативалы проектларны кертү мәсьәләләрен карау һәм тикшерү максатларында гражданнар жыелышын билгеләү һәм үткәру тәртибе жирлек Советының норматив хокукый акты белән билгеләнә.»;

22 статьяда:

а) 2 пунктка түбәндәге эчтәлекле жөмлө өстәргә: "гражданнарның инициативалы проектка ярдәм итү турындагы фикерен ачыклау мәсьәләсе буенча гражданнар арасында үткәрелгән сораштыруда уналтынчы яшькә житкән инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә торган жирлек яисә аның өлешендә яшәүчеләр катнашырга хокуклы.»;

б) 3 пунктта түбәндәге эчтәлекле 3 пунктча өстәргә::

"3) унтугыз яшькә житкән инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителгән жирлек халкы яисә аның бер өлеше - әлеге инициативалы проектка ярдәм итү турында гражданнарның фикерен ачыклау өчен.»;

в) 7 пунктның 1 пунктчасын «жирлек халкы өчен " сүзләрен өстәргә»;

29 статьяның 2 пунктына түбәндәге эчтәлекле абзац өстәргә::

«Жирлек Советы депутатына үз вәкаләтләрен даими рәвештә гамәлгә ашыру өчен эш урынын (вазыйфаларын) айга ике һәм алты эш көненнән дә ким булмаган чорга саклап калу гарантияләнә.»;

42 статьяның 3 пункттын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

3. Жирлек башлыгы хокуклы түгел:

«1) эшмәкәрлек эшчәнлегә белән шәхсэн яки ышанычлы затлар аша шөгылләнәргә;

2), түбәндәге очраклардан тыш, коммерция яки коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә катнашырга:

а) сәяси партия, һөнәр берлеге органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органы тарафыннан, башка ижтимагый оешманың, торак, торак төзелеше, гараж кооперативларының, күчәмсез милек милекчеләре ширкәтенең гомуми жыелышында катнашу (конференция) ;

б) коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә (сәяси партия, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль

берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органы, башка иҗтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчемсез милек милекчеләр ширкәтенен гомуми жыелышында катнашу (конференция), Татарстан Республикасы Президенты тарафыннан билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы Президентының алдан хәбәрнамәсе нигезендә катнашу;

в) Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре Советында, Муниципаль берәмлекләреннән бүтән берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә тәкъдим итү

г) муниципаль берәмлек исемнән оешманы гамәлгә куючы вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибен яисә муниципаль милектә булган акцияләр (устав капиталындагы өлешләр) белән идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукый актлар нигезендә муниципаль берәмлекнең идарә органнарында һәм Ревизия комиссиясендә, гамәлгә куючы (акционер) булган оешманы гамәлгә куючы (акционер) мәнфәгатьләрен муниципаль берәмлек исемнән гамәлгә куючы вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибен яисә муниципаль милектә булган акцияләр (устав капиталында өлешләр) белән идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукый актлар нигезендә муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен);

д) федераль законнарда каралган башка очраклар;

3) мөгаллимлек, фәнни һәм башка ижади эшчәнлектән тыш башка түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнәргә. Шулай ук вакытта мөгаллимлек, фәнни һәм башка ижади эшчәнлек бары тик чит ил дөүләтләре, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм гражданнылыгы булмаган затлар акчалары хисабына гына финанслана алмый, әгәр Россия Федерациясеннән халыкара килешүендә яки Россия Федерациясе законнарында башкача каралмаган булса;

4) идарә органнары, попечительлек яки Күзәтчелек советлары, Россия Федерациясе территориясендә эшләүче чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган һәм аларның структур бүлекчәләре составына, әгәр Россия Федерациясеннән халыкара килешүендә яки Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, керә алмый»;

в статье 48:

48 статьяда:

15 пунктта "күпфатирлы йорттагы бина "сүзләрен" торак биналар " сүзләренә алмаштырырга»;

түбәндәге эчтәлекле 23 пункт өстәргә::

«**23)** полиция участок уполномоченные вазыйфасын биләгән хезмәткәргә һәм аның гаилә әгъзаларына хезмәткәр тарафыннан күрсәтелгән вазыйфаны биләү чорында торак урыны бирә.»;

82 статьяның 3 пунктын үз көчен югалткан дип танырга.

Татарстан Республикасы
Чүпрәле муниципаль районы

Иске Чокалы авыл җирлеге башлыгы:

Р.Р.Низамутдинов